

«Stjørdalsmodellen for hverdagsrehabilitering»

Senter for
omsorgsforskning
• midt

Stjørdal
kommune

Hverdagsrehabilitering er en arbeidsform som innføres i mange kommuner. Stjørdal kommune startet et toårig prosjekt i 2014 for å utvikle en egen arbeidsmodell for hverdagsrehabilitering.

Hverdagsrehabilitering vektlegger personens helse og ressurser fremfor sykdom og begrensninger. Hovedmålet er å fremme tjenestemottakernes hverdagsmestring og deltakelse i egen rehabilitering.

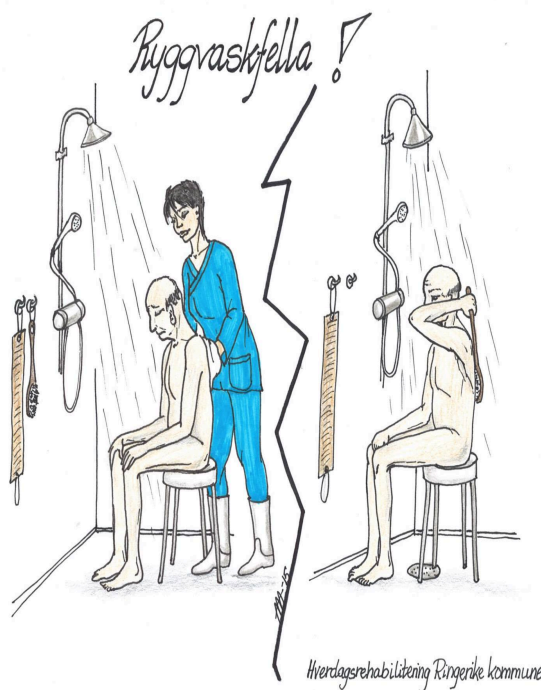
Stjørdalsmodellen er utviklet gjennom planlegging og innføring i Halsen sone. Hverdagsrehabilitering gjennomføres av et tverrfaglig team bestående av ergoterapeut, fysioterapeut, omsorgsarbeidere med videreutdanning og sykepleier. Innføringsperioden er ledet av en prosjektleder. Utvikling av Stjørdalsmodellen er beskrevet og vurdert i rapporten «Pilotstudie om teambasert planlegging og innføring av Stjørdalsmodellen for hverdagsrehabilitering» (Hildfrid V. Brataas og Aud Moe).

Senter for omsorgsforskning Midt-Norge har fulgt prosjektet de første fasene gjennom følgeforskning, og kommet frem til kjennetegn på å lykkes med hverdagsrehabilitering.

Suksessfaktorer som kjennetegner «Stjørdalsmodellen for hverdagsrehabilitering»

- Teambygging fra og med planleggingsfasen
- Verdiforankring og integrering av felles verdier
- Person- og ressursfokus med involvering av tjenestemottaker
- Identifisering av individuelle mål og rehabiliteringsbehov
- Planmessighet og evaluering av tjenester
- Å kombinere yrkesspesifikt ansvar, primærkontakt og oppgaveoverlapping

Stjørdalsmodellen er utviklet gjennom perioder med planlegging, utprøving og videreutvikling.

Arbeidet startet med planleggingsfasen som handlet om

«Teambasert virksomhetsutvikling»

Det tverrfaglige teamet utviklet sin egen samarbeidsmodell, og denne aktiviteten gav felles erfaringer og opplevelse av fellesskap. Alle var opptatt av å skape trygghet i teamet. Inkludering av alle, og å lære på tvers av hverandres yrker, var erfart som motiverende. Hele gruppa var «fylt av entusiasme og pågangsmot og humør». Litt etter hvert fant de ut om hvem som gjør hva og hvem er best på de forskjellige oppgavene; «så vi kan å lære av hverandre».

Etter planleggingsfasen fortsatte arbeidet med utviklingsfasen som handlet om å arbeide med «Målrettet modellutprøving»

I utvikling av Stjørdalsmodellen brukte ansatte i teamet bl a god tid til kartlegging av tjenestemottakers funksjoner og behov for tjenester. Slik fortalte helsearbeider om kartleggingssamtalen:

«Lar pasientene snakke selv uten å legge ordene i munnen på dem. Gjennom at vi gjennomfører et sånt intervju setter pasienten sine egne mål. De vurderer selv hvor mye hver aktivitet har betydning for dem – og så får de vurdere utførelse – og tilfredshet. Så de må gjennomgå tre slike skåringer på de målene som er satt».

Videre arbeidet teamet med utprøving av modellen. Temaet var da

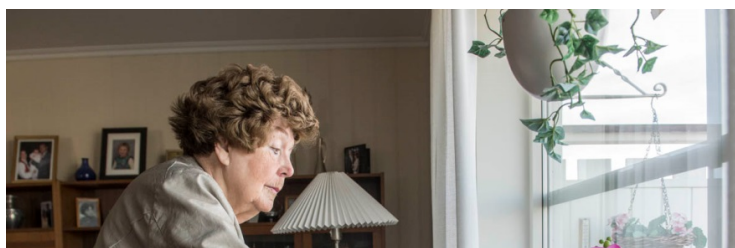
«Verdiforankret tverrprofesjonell hverdagsrehabilitering»

Eksempel på tenkemåte i teamet:

Helsearbeiderne hadde arbeidet med å snu tankesettet sitt fra måten å tenke i tradisjonell praksis der de «jobber med dårlige folk heile tida». Nå måtte de «tenke annerledes, og tenke tverrfaglig og kreativt på en litt annen måte da».

Verdiene for arbeidet viste seg gjennom tjenesteutøver sin måte å tenke på i møte med tjenestemottaker: «Vi (helsearbeiderne) tenker hverdagsmestring. Det er tankesettet i all omsorgen».

Tradisjonell kompenserende tenkning har vært «Hva skal jeg hjelpe deg med i dag?» I stedet spør er spørsmålet nåde: «Hva kan du klare å utføre selv? Det blir mer om ressurser, det utløser mer ressurser, deres ressurser».

Informasjon fra Tverrfaglig team i hverdagsrehabilitering

- Mange tjenestemottakere har oppnådd forbedret funksjonsnivå etter hverdagsrehabilitering
- Noen er vurdert til behov for andre tjenester
- Noen har kun hatt behov for informasjon om ulike tilbud i kommunen

Siden oppstart har over 80 brukere mottatt besøk og fått informasjon om Hverdagsrehabilitering. 55 av disse brukerne har mottatt, og fullført, intervensjonsperiode på 6 uker.

Stjørdal kommune har brukt en registrerings- og beregningsmodell, utarbeidet av KS. 35 brukere var inkludert i statistikken etter 10 måneders drift. Vi registrerte antall timeinnsats brukeren fikk fra hjemmehjelp og hjemmesykepleie før, og etter Hverdagsrehabilitering.

12 av 35 brukerne hadde redusert tjenestebehovet fra hjemmehjelp

registrerte antall timeinnsats brukeren fikk fra hjemmehjelp og hjemmesykepleie før, og etter Hverdagsrehabilitering.

- 12 av 35 brukere hadde redusert tjenestebehovet fra hjemmebasert omsorg. 7 av de 12 reduserte med mere enn 3 timer pr. uke.
- 6 av 35 brukere avsluttet med større tjenesteomfang enn de hadde tidligere.
- 17 av 35 brukere fortsatte med samme omfang som før intervensjonstiden startet. Av disse var det 6 som ikke mottok tjenester hverken før eller etter intervensjonstiden.
- Gjennomsnittlig var det en reduksjon i timeinnsats fra 3,9 timer pr uke, til 2,7 timer.

Her finner du norsk litteratur om hverdagsrehabilitering:

- * Birkeland, A. (2014). Aktiv mestring i hjemmesykepleien. Sykepleien, 102(03): 44-47.
- * Fürst og Høverstad ANS (2014). Fra passiv mottaker til aktiv deltaker: Hverdagsrehabilitering i norske kommuner. KS FoU-prosjekt nr. 134027. Sluttrapport.
- * Kristiansand kommune (2014). *Mestring gir muligheter. Hverdagsrehabilitering i hjemmetjenesten*. Veileder til ansatte
- * Ness, N.E., Laberg, T., Haneborg, M., Granbo, R., Færevaa, K. mfl. (2012). Hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering. Prosjektgruppe Hverdagsrehabilitering i Norge. Samarbeid mellom Norsk Ergoterapeutforbund, Norsk Fysioterapeutforbund og Norsk Sykepleierforbund.
- * Stavanger kommune (2013). Selvtendig, trygg og aktiv. Evaluering av pilotprosjektet Hverdagsrehabilitering. Stavanger kommune, Avdeling oppvekst og levekår.
- * Trondheim kommune (2013). Erfaringskonferanse. Hverdagsmestring og hverdagsrehabilitering. Oppsummeringer på nettsider www.trondheim.kommune.no/hverdagsmestring/ [lokalisert 28.11.13].
- * Tuntland, H og Ness N.E (2014). Hverdagsrehabilitering. Gyldendal akademisk

I Stjørdal kommune er det vedtatt i kommunestyret at Hverdagsmestring som ideologi skal innføres i alle enheter. Under prosjektperioden 1.9.14 – 1.9.16. skal kommunen fastsette hvordan Hverdagsrehabilitering som tjeneste skal organiseres i fast drift.

Kontaktopplysninger:

Guri Lyngstad
Fagkoordinator og fysioterapeut
Fysio- og ergoterapitjenesten
Mob: 90 74 95 57

STJØRDAL KOMMUNE

Servicetorg: 74 83 35 00

STJØRDAL KOMMUNE

**Utviklingssenter
for hjemmetjenester**
Nord-Trøndelag

<https://www.stjordal.kommune.no/helse/utviklingssenter/Sider/default.aspx>

Hverdagsrehabilitering i Stjørdal kommune:

<https://www.stjordal.kommune.no/helse/utviklingssenter/hverdagsrehabilitering/Sider/default.aspx>

Hverdagsrehabilitering i Stjørdal kommune:

<https://www.stjordal.kommune.no/helse/utviklingssenter/hverdagsrehabilitering/Sider/default.aspx>